

Grønlandsk kunst af i dag og i morgen

af Kristian Olsen (aaju)

Hvis vi forsøger at klarlægge den grønlandske kunsthistorie, vil det uden tvivl vise sig, at de aktive kunstnere dengang har afbildet fangerkulturens elementer inspireret af visuelle og emotionelle sansninger. Vi kan derefter konstatere, at kunstnerne ikke har stræbt efter at spå om fremtiden, men har helliget sig skildringen af det statiske samfund. På den måde bliver kunstens image berettende og giver mange værdifulde oplysninger om fangerkulturens rigdomme til kommende generationer. På grundlag af denne naturalisme må den nye generation bygge sine ismer op og fortælle om deres samfund på en lige så relevant måde, i stedet for at blive tilfredsstillet gennem de stjålne imitationer. Hvis vi en dag ender på dette stadium, vil vi meget hurtigt tilintetgøre vore forfædres blændende fortælleevne. Det piner mig nemlig i høj grad at se kunsten blive massefremstillet, uden værdighed, til fordel for profitmagere, der dermed forpurrrer det kunstneriske budskab.

Efter indlemmelsen i det danske rige er den utraditionelle udvikling påbegyndt i vort land. Selvom den i starten

var relativ langsom, har den utraditionelle og tekniske udvikling akcelareret så ukontrollabelt, at mange grønlændere pludselig skal anstrenge sig enormt for at følge med i ræset, og resultatet af dette er fremmedgjorthed og en tilvænningsproces med dertil hørende uheldige konsekvenser. Samfundet er på disse betingelser stødt på alvorlige og menneskelige problemer, som efterhånden har kendetegnet vort samfund udadtil. Vores kunstneriske kendetegn er ligeledes ved at udarte sig til ofre for guldkalven, da fangerkulturens naturalisme og teknikens utraditionalisme er så vidt forskellige fra hinanden i deres fremtoning. Det er som om, vi ikke tør tage et standpunkt op til kunstnerisk overvejelse og fortsat vil drømme sødt og behageligt om de gode, gamle, rolige og dog så barske tider. Lad mig i denne forbindelse kraftigt understrege, at souvenirfremstilling og kunst for mig er to vidt forskellige og uforenelige begreber.

Det er tvingende nødvendigt, at vi fabulerer billedligt med de nye samfundsnormer og dykker ned i de afmagtsfølelser de ofte indebærer. Disse

Stentryk af Akisôk Poulsen fra Værkstedet i Holstebro.

initiativer vil for alvor berette verden uden for Grønlands navle, om at landet ikke bare er et himmelskønt fanger-distrikt, men også er hjemstedet for en forhekset og superteknisk aktivitet. Det er nødvendigt at give udtryk for vore følelser, der når et målbevidst og kunstnerisk sigte. Vi må lære at engagere os i

kunstnerens samfundsstrukturelle betragtninger og holde op med at rynke næse ad deres, men, åh så uforståelige visioner.

Det er på tide, at vi akcepterer, at kunstneren virkelig er i stand til at deltage aktivt og effektivt i et samfund.